

1841.

LEEUWARDER

D I N G S D A G

COURANT.

den 26 OCTOBER.

PUBLICATIE.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, op heden invorderbaar gesteld en, tot dat einde, afgezonden zijn de 1ste Suppletoire Patent-Kohieren van al de Gemeenten of Ontvang-Districten in deze Provincie over de dienst hieren van 1841/42; en wijders dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke van 1841/42, zal kunnen voorzien, mits dezelve, behoorlijk ingerigt, en met de vereclame, zal kunnen voorzien, binnen drie maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, zijn ingediend bij den Heer Controleur der Directe Belastingen in- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de afdeeling van Controle, waarin de aanslag is geschied.

Voorts worden belanghebbenden gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij, bij overschrijding daarvan, door eigen schuld zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
den 18 October 1841. VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de zetting van den prijs van het Tarwe- en Roggebrood moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 22 October 1841, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mudde f 10,83.
Van de Rogge per last - 223,50.

Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
den 23 October 1841. VAN SIJTZAMA.

ENGELAND.

LONDEN, den 20 October. Eindelijk is de zoo lang verwachte stoomboot *Caledonia*, met berigten uit New-York tot den 1 dezer maand, aangekomen; doch de angstvallige nieuwsgierigheid, waarmede men de aankomst van dien bodem had te gemoet gezien, is geenszins bevredigd geworden. De zaak namelijk van den heer *MacLeod* was tot den 4den uitgesteld en de behandeling derzelve zou vermoedelijk twaalf of veertien dagen duren. Volgens den *New-York-Herald* zal de met de vervolging belaste regtsgeleerde alleen de zaak ter tafel brengen en volhouden, dat het hier eenen gewonen moord geldt. De verdediging zal een alibi door getuigen bewijzen, voorts de onderzoekingen in Kanada alsmede het algemeene karakter der zaak pleiten.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21 October. De *Moniteur* deelt de onderstaande telegrafische depeches mede:

„BAYONNE, 18 October. Op 14 dezer is *Aijerbe* uit Pampeluna vertrokken om *O'Donnell* te vervolgen.”

Men verzekert, dat *O'Donnell* zich te Tolosa met *Urbistondo* heeft vereenigd. *Iurbe* heeft zich te Hernani met *Alcala* vereenigd; hunne voorhoede staat te Andoain.

„Volgens het ministeriele nieuwsblad *el Espectador* van 12 dezer, heeft de regent aan den infant *Francisco de Paula* last gezonden om zijne komst in Spanje uit te stellen.”

Op 16 October heeft *O'Donnell* Estella bemagtigd. *Urbistondo* was in den ochtend van 18 dezer te Tolosa en *Alcala* te Andoain. De Carlistische kolonel *Lanz* doorloopt het Navarresche grensland, aan de spits van oude officieren en soldaten van zijne partij, ten einde *O'Donnell* te ondersteunen. In den avond van den 17den waren de zaken te Pampeluna in denzelfden toestand. *Aijerbe* is daar gearriveerd en is niet opgerukt met de twee tegen *O'Donnell* afgezonden bataillons.

NEDERLANDEN.

’s GRAVENHAGE, den 21 October. In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden heeft de heer *Petit*, de voorgeschreven eeden afgelegd hebbende, zitting genomen.

De commissie, welke den Koning de lijst der kandidaten voor het voorzitterschap heeft aangeboden, heeft van het verrigten dezer taak verslag gedaan, en daarop is voorgelezen een koninklijk besluit van gisteren, waarbij de heer *van Dam van Iselt* wordt benoemd tot voorzitter der Tweede Kamer.

Nadat de afstredende voorzitter, de heer *Backer*, aan de vergadering zijn dank had betuigd voor de welwillendheid en de medewerking, die hij gedurende de afgelopen langdurige en belangrijke zitting, van de Kamer heeft ondervonden, heeft de heer *van Dam* het voorzitterschap aanvaard, en de volgende aanspraak gehouden:

„EDEL MOGENDE HEEREN! Het eervol vertrouwen, dat U. E. M. in mij hebben gesteld, is door de keuze des Konings bekrachtigd, en alzoo is mij de onderscheiding te beurt gevallen van in deze aanzienlijke vergadering den voorzittersstoel te mogen bekleeden.

„Gedurende twaalf achtereenvolgende jaren had ik zitting in deze raadzaal, en nam ik deel aan hoogstgewichtige beraadslagingen. Ik mag het dus niet ontveinzen, E. M. H.! dat het een streelend gevoel is voor mijn hart, in deze mijne beroeping tot voorzitter een blijf te mogen zoeken van goedkeuring, die mij ten spoor zal verstreken, om voort te gaan op den weg, dien ik steeds bewandeld heb.

„Wij hebben jaren doorleefd van kommer en zorgen, die de welvaart des vaderlands hebben ondermijnd. Thans is er een nieuw tijdperk aangebroken: een tijdperk van wederopbouw en herstel.

„Uit de aankondiging der wets-ontwerpen, die ons zullen worden aangeboden, blijkt de zucht der Regering om het ontbrekende aan te vullen, om het gebrekkige te herstellen, en gewigtig zullen de werkzaamheden zijn, welke U. E. M. in deze zitting wachten.

„Door de strikste naleving der Grondwet; door de wezenlijke betrachting van het gemeen overleg; door waarheid en door wederzijdsch vertrouwen tusschen de Regering en de Staten-Generaal, zullen de belangen worden bevorderd van het Nederlandsche volk, dat, te midden van zoo veel onrust en beroeringen in andere landen, zoo heerlijk heeft uitgeblonken door standvastige trouw aan het wettig gezag, door gematigdheid en door den eerbied voor orde en wet, die de hechtste grondzuil is van de burgerlijke vrijheid.

„In mijne betrekking, uit al mijn vermogen, met U. E. M. mede te werken aan de bevestiging van het welzijn des vaderlands, zal steeds mijn lust en mijn streven zijn.

„Ik zal mijne beste pogingen aanwenden, om bij het inruimen van deze plaats aan mijnen opvolger, van U. E. M. de getuigenis te verwerven, dat ik, bij de vervulling der verplichtingen, welke mij thans zijn opgelegd, aan geene andere inspraak gehoor heb gegeven dan aan die der strengste regtvaardigheid, en dat ik geene ander rigtsnoer heb gehad bij de leiding onzer vergaderingen dan de Grondwet en ons reglement van orde.

„Mij op uwe welwillende hulp en medewerking verlatende, E. M. H! aanvaard ik het voorzitterschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.”

Op het voorstel van den heer *Luzac*, wordt besloten deze aanspraak te doen drukken.

De voorzitter heeft twee commissien benoemd, als: eene voor de verzoekschriften, die bestaan zal uit de heeren: *Schooneveld*, van *Rosenthal*, *Uytwerf*, *Sterling*, van *Rijckevorsel* en *Michiels van Verduynen*. De tweede commissie wordt belast met het opstellen van een ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede. Deze commissie wordt zamengesteld uit de heeren *Backer*, van *Nes*, *Bruce*, de *Man* en van *Golstein*. De laatste commissie zal zich onverwijld met de vervulling der haar opgelegde taak bezig houden.

Eindelijk is de Kamer overgegaan tot de zamenstelling der afdeelingen voor de maand October, en zijn tot derzelver voorzitters en onder-voorzitters benoemd, de heeren: 1ste afdeeling van *Akerlaken* en *Backer*; 2de afdeeling van *Golstein*

en van *Nes*; 3de afdeeling *Luzac* en *Luyben*; 4de afdeeling van *Rappard* en *Rengers*, en 5de afdeeling *Gevers* en *Tromp*.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

GRONINGEN, den 18 October. Men heeft hier met geene geringe bevreemding, uit de redevoering van Z. E. den Minister van binnenlandsche zaken, geplaatst in de *Staats-Courant* van den 14 dezer, vernomen, dat, ter bezuiniging van ’s Rijks uitgaven, het subsidie van f 6000, tot dus verre jaarlijks door het Instituut voor Doomstommen genoten, over 1842 en 1843 niet meer zal worden verleend.

LEEUWARDEN, den 25 October. Bij Arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, van den 21 Augustus ll., werd vernietigd het Arrest op den 24 Mei ll. door het Provinciaal Gerechtshof van Groningen, gewezen tegen *Berend Cornelis Hessenberg*, zich noemende *Hendrik Berends Hessenberg*, oud 17 jaren, Bakkersknecht, geboren te Loppersum, wonende te Zijldijk, gemeente ’t Zand, provincie Groningen, waarbij dezelve was schuldig verklaard aan *moedwilligen doodslag, gevolgd van diefstal*, en diensgevolge veroordeeld tot de straffe des doods. De Hooge Raad beval tevens eene nieuwe instructie der zaak ter openbare terechtzitting van het Provinciaal Gerechtshof van Vriesland.

Dit onderzoek heeft plaats gehad ter Teregtzitting van den 18 en 19 October op welke, de getuigen gehoord zijnde, de Beschuldigde niet alleen bij zijne te voren afgelegde bekentenis, van de misdaad en het wanbedrijf, hem te laste gelegd, te hebben gepleegd, is verbleven, maar zelf daarbij nog eene omstandigheid aanvoerde, welke het Openbaar Ministerie zoodanig verzwarend voor den Beschuldigde voorkwam, dat hetzelfde requireerde de schuldigverklaring aan moedwilligen doodslag, gepleegd met *voorbodachten rade* en gevolgd van diefstal.

Het Hof heeft hem echter schuldig verklaard aan *moedwilligen doodslag, gevolgd van eenvoudigen diefstal*, oordeelende het niet gebleken te zijn, dat die doodslag met voorbedachten rade is geschied, en hem veroordeeld tot de straffe des doods met den strop.

Bij besluit van den 10 dezer, heeft Z. M. bepaald, dat de wet van 26 Mei jl., omtrent de regterlijke organisatie in Zuid- en Noord-Holland, met den 1 Januarij aanstaande in werking zal worden gebracht. De Criminele Regtbank in Holland zal met dat tijdstip zijn en blijven ontbonden, en het Provinciaal Gerechtshof in Noord-Holland zal alsdan aanvangen deszelfs regtsmagt uit te oefenen.

Bij besluit van denzelfden dag heeft Z. M. bepaald, dat de nederlandsche wetboeken, en alle verdere wettelijke bepalingen, reglementen, enz., ten aanzien der nederlandsche regts- wetgeving, met den 1 Januarij in de provincie Limburg zullen worden ingevoerd en van kracht zijn.

In het *Staatsblad* no. 39, vindt men thans het besluit van Z. M. waarbij eene speciale commissie wordt ingesteld tot herziening der militaire wetboeken. Aan die commissie is opgedragen de herziening, omwerking en wijziging van de wetboeken van strafregt en van regtspleging voor de land- en zeemagt, mitsgaders van de reglementen van krijgstuicht voor dezelve, en eindelijk van de provisionele instructie voor het hoog militair gerechtshof. Het personeel van deze commissie is vroeger medegedeeld.

Voorts is bij gemeld besluit bepaald, dat de commissie hare werkzaamheden zal aanvangen met 1° November aanstaande en derzelver opstellen van wetten en reglementen, enz., binnen het jaar zal inzenden.

Men verneemt, dat de baron van *Golstein*, substituut-fiscaal bij het Hoog Militair Gerechtshof, en lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, voor eerstgenoemde betrekking bedankt heeft.

Uit Harderwijk schrijft men van den 20 October:

„Heden zal van hier te water naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement sterk 40 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den luit.-kol. *van Bihl*, vergezeld van de 2de luitenants der infanterie *W. Verser*, *F. G. Beckman*, *P. G. A. Anemaet*, *C. M. H. Kroeze* en *G. E. Tolsma* van de kavalierie, alsmede de officieren van gezondheid *C. A. Hogenraad* en *Bensing*, om aldaar aan boord van het schip *Europa* te worden geëmbarkoord en, na de kust van Guinea te hebben aangedaan en Negerrecruten te hebben ingenomen, naar Java te worden overgevoerd.

„Den 21 dezer nog naar Hellevoetsluis een detachement sterk 60 onderofficieren en manschappen onder bevel van den kapitein *J. F. Essers*, begeleid door de 2de luits. *C. F. de Lannoy*, *J. E. Hagen*, *J. K. de Wolff*, en de officieren van gezondheid *P. Bleeker* en *J. Honig*, om aan boord van het schip de *Prins van Oranje* te worden geëmbarkoord en naa Java te worden overgevoerd.”

De Koning van Zweden heeft den staatsraad van ’s Gravenweert benoemd, tot Ridder van de Poolstar. Deze benoeming is hem aangekondigd bij een uitstekend vleijend brief van den 78jarigen monarch zelf, als een bewijs van bijzondere hoogachting en goedkeuring over zijne reize in het Noorden en het Oosten, waarvan de Koning zich eenige fragmenten had doen vertalen. — Het geheele reisverhaal wordt in de Zweedsche en Noordsche talen overgezet, en zal, naar men verneemt, ook in het Russisch en in het Hoogduitsch vertaald worden.

De regering van Noorwegen heeft, bij circulaire van 13 September jl., aan de tolbesturen van het geheele rijk bekend gemaakt, dat de schepen van alle natien, zonder onderscheid, voortaan, hetzij bij in- of uitklaring, hunne monsterrollen niet meer zullen behoeven te doen vieren; weshalve dezelve, zonder verder aan die formaliteit gehouden te zijn, de noodige expedite zullen kunnen bekomen.

REDEVOERING van den Heer Mr. T. S. TROMP, uitgesproken in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 7 dezer, bij de beraadslagingen over de Begrotingswetten van 1842 en 1843.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het heeft mij leed gedaan dat ik bij vele voorstellen van wet gedurende deze zitting aan de Staten Generaal gedaan, de denkbeelden der Regering omtrent het finantiël belang van den Staat niet heb kunnen volgen, maar integendeel dezelve heb moeten bestrijden en ten slotte over dezelve eene afkeurende stem uitbrengen.

Innig afkeerig van te bemoeilijken en tegen te kanten waar dit vermeden kan worden zonder hoogere belangen te kwetsen, overtuigd van het hooge belang om de eensgezindheid en het wederkeerig vertrouwen tusschen de onderscheiden staatsmagten te bevorderen, waardoor rust en tevredenheid in het maatschappelijk leven tot in den huisselijken kring van ieder weldenkend ingezetene onmisbaar wordt aangekweekt; met een dankbaar gevoel de milde vruchten van vrij algemeene welvaart worden ingeogst en genoten, met opgeruimden zin, geest- en lichaamskrachten worden ingespannen om eigen welvaart te verhoogen, waarmede ’s lands welvaart zoo naauw is verbonden, wensch ik niets vuriger dan mijne geringe krachten toe te brengen ter bevordering dier eensgezindheid en tot heilstel en bevestiging van dat wederkeerig vertrouwen.

Wij mogen het ons toch niet ontveinzen, dat vertrouwen is door den loop der zaken aanmerkelijk geschokt, hetzelve kan evenwel niet door goedwillige toegenomenheid en inschikkelijkheid opgebeurd en duurzaam bevestigd worden, maar de bron en oorzaak die het heeft ondermijnd moet opgespoord en weggenomen worden en het herstel zal ongetwijfeld en onmisbaar volgen, welke kwade zaden eene vermetele hand dan ook moge uitstrooijen tot tegenwerking en onderdrukking.

Op die wijze wil ik gaarne met de Regering de handen in een slaan en eendrachtelijk te zamen werken tot herstel van hetgeen zoo veel heeft geleden, het vertrouwen tusschen de hooge Regering en de welmeenende ingezetenen des lands.

De voorname bron en oorzaak is gelegen in een vroeger verkeerd beheer der geldmiddelen en het opvoeren der uitgaven verre boven de krachten der natie en de middelen om ze te bestrijden eene hierdoor veroorzaakte ophooping van schulden, waarvan de jaarlijksche renten bezwaarlijk kunnen worden gedragen, en bij eenigen teruggang in de thans bestaande hoogopgevoerde gewone en buitengewone

inkomsten zouden moeten worden ingekort, welk denkbeeld het gezigt in de toekomst benevelt en noodwendig 's lands crediet moet onderdrukken.

Er is naar mijn gevoelen aan geen wezenlijk herstel te denken dan alleen door de uitgaven in eene betere verhouding tot de middelen te brengen en de rentedragende schuld op een vasten voet tijdelings in te korten.

Met deze denkbeelden bezield heb ik de aangeboden begrotingswetten op uitgaaf en inkomsten voor twee achtereenvolgende jaren, zonder vooringenomenheid, althans voor zoo verre mij bewust, onderzocht, en mij daarna afgevraagd of deze niet anders in den loop dezer langdurige zitting behandelde wetten het ware kenmerk dragen van de ernstige poging der Regering, en of zij zullen leiden tot een zoo wenschelijk en noodzakelijk herstel van zaken, waardoor een meer helder verschiep in de toekomst wordt geopend en het algemeen vertrouwen zal worden opgebeurd.

Gaarne had ik gewenscht mij zelven en der natie welke ik nog mede help vertegenwoordigen, hierop een meer bevredigend antwoord te hebben kunnen geven dan ik in gemoede verplicht ben.

Het goede wil ik niet voorbij zien, maar het gaarne openlijk betuigen dat sedert den aanvang der nieuwe Regering, in den loop dezer zitting merkbare schreden door haar vooruit zijn gezet om tot het gewenschte doel te geraken, maar de tred is te loom en te wankelend om regstreeks goeden voortgang op den ingeslagen weg te maken, en het einde duidelijk en zichtbaar voor een ieder in het verschiep te krijgen.

Is het cijfer der begroting tot het ontzettend bedrag van meer dan 71 millioenen geklommen, eene voorname reden hiervan, ik erken het, ligt in de zoo zeer verlangde 't zamentrekking en vereenvoudiging van het bestuur door de afschaffing van het Amortisatie-Syndicaat en hetgeen vroeger te veel onder een werd gemengd, nu afzonderlijk in ontvang en in uitgaaf uit te trekken, waardoor eigenaardig aan wederzijden het totale cijfer aanmerkelijk moest rijzen, maar waardoor de begroting in duidelijkheid en volledigheid zeer aanmerkelijk heeft gewonnen en als een voorname stap moet worden beschouwd om de zaak bij hare onderdelen in het geheel te kunnen overzien.

Hier toe heeft ook bijzonder kunnen strekken de ruime bijlagen door ieder Minister gevoegd bij de begroting van uitgaven van zijn Departement, waardoor ieder zamengetrokken post in zijne bijzonderheden is blootgelegd en heeft kunnen worden nagegaan en beoordeeld, waarvan nu reeds het gevolg is geweest dat vele globale posten eene bevredigende opheldering hebben erlangd en omtrent andere de bedenkingen meer juist en pertinent hebben kunnen worden aangegeven, waardoor aan de eene zijde eene altijd nadeelige achterdocht wordt voorkomen, maar ook aan de andere zijde op eene meer vruchtbare wijze het onderling overleg ter inkorting der uitgaven kan worden bevorderd.

Ik had echter gewenscht dat de Ministers hier een merkbare stap verder zouden zijn gegaan en ik dring er op aan dat dit in het vervolg geschiede, door niet in de bijlagen maar in de berekeningen zelf, welke strekken tot grondslag der begroting, een veel uitgebreidere specificatie onder aanmerkelijk vernigvuldigde artikelen te geven; ik acht dit te meer noodzakelijk, omdat bij de aangenomen nieuwe wet op de rekenkamer bepaaldelijk is voorgeschreven, dat deze berekeningen tot grondslag zullen moeten strekken van de controle door de algemeene rekenkamer op de uitgaven uit te oefenen, en dat de sommen bij ieder artikel der begrotingen uitgetrokken als het maximum der uitgaaf voor het onderwerp daarbij vermeld, zal worden beschouwd en dat er geen overschrijvingen van het eene artikel op het andere zal mogen plaats hebben, dan in bijzondere gevallen op autorisatie van den Koning, nadat vooraf door het *visa* van de rekenkamer van de toereikbaarheid van den te verminderen post zal zijn gebleken; hierdoor zal de rekenkamer in staat zijn door de jaarlijksche rekeningen in het verslag de Staten Generaal volkomen voor te lichten, of de geraamde uitgaven niet alleen dien conform hebben plaats gehad, maar ook welke veranderingen daarin voor het vervolg kunnen en behooren plaats te hebben.

Mijn hoofdbezwaar tegen de aangeboden begrotingswetten, is echter hierin gelegen, dat de uitgaven in geene gepaste verhouding staan tot de middelen der dekking derzelfde, en deze middelen op te wankelende gronden zijn geraamd, om zich met eenige gerustheid te mogen voorstellen, dat met dezelve de uitgaven zullen worden bestreden, veel min dat uit dezelve door aflossing van schuld, de rentelast zal worden ingekort.

Ik weet het E. M. H. dat in den regel bij eene staatsbegroting, eerst de uitgaven worden geraamd en vastgesteld, en daarna de middelen aangewezen ter bestrijding; dat in het algemeen in de huishouding van Staat, de uitgaven niet worden geschoeid naar de meerdere of mindere inkomsten, maar dat naar gelang der uitgaven de middelen worden gezocht en bepaald, om dezelve te dekken; dit systeem is gansch en al tot op heden door het Gouvernement gevolgd en gevolgd, maar het gevolg hiervan is geweest, dat nu meer dan vijf en twintig jaren bij zeer zware en drukkende lasten, het aanvullingsmiddel altijd en onafgebroken is geweest het opleggen van schulden, waardoor de lasten of uitgaven, ieder jaar met een gelijkmatigen tred verhoogd zijn geworden.

De Regering erkent wel dat die weg niet langer bewandeld kan worden, zij ziet, geloof ik, thans wel in, waarvoor zoo menigwerf ernstig is gewaarschuwd, dat door langer dat spoor te volgen, men ras het einde zal naderen, waar ieder privaat persoon, maatschappij of instelling onmisbaar aanlandt, die bij voortdurend meer uitleeft dan de inkomsten dulden, en door geldleeningen in de aanvulling zijner gewone behoeften voorziet. Men stelt dan ook voor de beide eerstvolgende jaren onder de middelen geen geldleening voor, maar op welke wijze wordt dit vermeden? door de uitgaven in te kringen? neen! dit is bijna bij ieder hoofdstuk en door ieder afdeling dezer Kamer aangewezen; in plaats van bekorting en inkrimping, zijn de uitgaven, vooral die der administratie, steeds klimmende en het zeil der staatshuk wordt al hooger en hooger gehechen; het lust mij niet dit in vele bijzonderheden bij deze gelegenheid weder te herhalen, het is in de verballen als met den vinger aangewezen, maar ik mag van een voorbeeld ter staving van mijn gezegde, niet zwijgen, omdat het voor het eerst op de begroting voorkomt en een ieder zoo zeer in de oogen moet springen; ik bedoel de kosten van het bestuur van het kleine hertogdom Limburg. Dit bestuur wordt als het ware geheel nieuw opgericht, in een evenredig weinig bevolkt gewest, en hetwelk nog in die evenredigheid geringe baten aan de schatkist afwerpt, in een gewest, waarin de levensstand en levensbehoeften, met minder geld gesontineerd en bevredigd kunnen worden, dan in meest alle andere gewesten van het Rijk. Bij de vrije organisatie van het bestuur in dergelijk gewest, waar men door met gepaste zuinigheid en spaarzaamheid te handelen, het aantal oude en getrouwe ambtenaren, niet behoefde te verminderen of hunne bezoldiging in te korten; in zoodanig gewest zeg ik had men althans mogen verwachten, bijaldien de Regering inzag en zich er op toe wilde leggen om bij de uitgaven te letten op den bekrompen finantiëlen toestand van het Rijk, dat de kosten van bestuur van zoodanig gewest, in vergelijking der andere, op eene zeer matige som zoude zijn geraamd en uitgetrokken. Maar juist het tegendeel heeft plaats, in bevolking komt het het naaste bij aan de provincie Utrecht, alwaar de stand en de behoeften des levens voorzeker zeer en oneindig meer kostbaar zijn, en nogtans wordt bij het Departement van Binnenlandse zaken, voor kosten van het bestuur van Limburg geëiteneerd eene som van f 67,560, terwijl voor Utrecht is uitgetrokken eene som van f 44,210. Alleen voor traktementen van den gouverneur en geëmployeerden, wordt voor Limburg in twee posten gevraagd de som van f 51,930, voor Utrecht niet meer dan f 31,750, en deze laatste provincie staat in gepaste evenredigheid tot alle de andere getrouwe provincien van het Rijk; dit eene voorbeeld zal kunnen volstaan, ten bewijze mijner algemeene stelling; het weegt bij mij zoo zwaar, dat ik uit dien hoofde alleen mijne inwilliging in de geraamde uitgaven van het gansche Departement, niet zal kunnen verleenen. — Maar waarin wordt dan buiten geldleening, ditmaal wel het middel ter dekking der zoo hoog opgevoerde uitgaven gezocht? alleen in een hoogere denkbeeldige raming van den opbreng der bestaande belastingen en der opklimming van de wederbelasting op dezelve der zoogenaamde tijdelijke opcenten, — door nog eens weder gelimagineerde mindere opbreng der belastingen, dan bij raming uitgetrokken, en eindelijk door het vermoedelijk excédent der koloniale baten, waarover ten behoeve van het Moederland, door de wet zal kunnen worden beschikt, voor ruim twee millioenen hooger onder te verwachten ontvangsten uit te trekken, dan bij de begroting der middelen over het lopende jaar 1841 is geschied. — Wij weten, dat alles is raming voor de toekomst, het is geen vergelijking van genoten ontvangsten met gedane uitgaven, geen plan of raming, waartoe men de welverwachte en zekere inkomsten zal besteden, maar waarmede de eenmaal verbindbaar gemaakte uitgaven zullen worden betaald; mogt dit falen, mogt men in de gemaakte raming teleur gesteld worden, dan zal weder het oude gewone middel *geldleening*, wat vroeger of later, en onder welken vorm of combinatie ook, te baat moeten worden genomen, om het te kort te dekken, en hiervoor is even groot gevaar als de verhoogde raming, op hoogst gewaagde en onzekere gronden is gebouwd, en dat zij dit in groote mate is, zal niet ontkend kunnen worden.

De Minister van Finantien zegt wel bij zijne aanspraak ten geleide der begrotingswetten dat de geraamde opbrengst der belastingen over 1842 en 1843 is ge-

baseerd op het werkelijk rendement dier zelfde belastingen over het jaar 1840, maar nadat bijna algemeen voor oogen is gehouden, hoe verre deze raming de werkelijke opbrengst over 1840 te boven gaat, heeft men eenen suppletioire grondslag der berekening te hulp moeten roepen, namelijk de meer gunstige werking van nieuwe wetten, welke men omtrent sommige belastingen, als het personeel, de in en uitgaande regten in het volgende jaar aan de Kamer wil voorleggen, en is op dien grond dat zeer *gratuit* het rendement vele tonnen gouds hooger wordt uitgetrokken; hoe alleronzekerst het lot dier voor te dragen wetten is, zullen de processen verbaal over de nog aanhangige wetten op het tarief van in en uitgaande regten en die op de personeele belasting kunnen staven en hoe, vraag ik, is het dan mogelijk de staatsinkomsten te berekenen op grond van wetten welke men niet weet of wel immer het aanwezen zullen erlangen en waarvan men de werking vooraf te minder kan berekenen; — want het is meermalen en ook ter dezer gelegenheid met grond opgemerkt, dat het rendement der belastingen in geen deele afhangt en in evenredigheid staat met de hoogte der belastingen in.

Maar is het nu hoogst gewaagd op dien lossen en onzekeren grond zich de staatsinkomsten voor de beide volgende jaren zoo vele tonnen gouds hooger voor te spiegelen; ik durf het bijna roekeloos noemen, nog bovendien onder de middelen ter dekking der uitgaven voor ieder der beide jaren als met een pennestreek uit te trekken, een som van meer dan *twaalf tonnen gouds*, welke de reeds zoo hoog geraamde middelen de uitgaven zullen overtreffen.

Hoe is het mogelijk dat dergelijke berekeningen het vertrouwen kunnen doen herwinnen dat in het vervolg de geldmiddelen van den Staat eene betere toekomst zullen opleveren; hoe op dergelijke begrotingen zelfs een schemerlichte vertoond voor vermindering van de meest drukkende opcenten? — Neen! in plaats van vertrouwen en geruststelling, baart deze wankelende en gewaagde berekening der inkomsten voor de opvolgende jaren de meest gegrondde vrees, dat na den afloop van het tweearig tijdvak een te kort zal worden bevonden, hetwelk dan al weder niet anders dan door schuldvermeerdering zal kunnen worden aangevuld. Deze vrees groeit te meer aan wanneer wij het oog vestigen op het derde middel, waardoor de Minister van Finantien zonder creatie van nieuwe schuld het cijfer der middelen tot ruim dat van de uitgaven heeft kunnen tezamen trekken.

Dit middel is gevonden door het batig slot der opkomsten onzer Overzeesche bezittingen, boven de daaruit te betalen renten van f 3,400,000 waarop dit batig slot voor het thans loopende jaar is geraamd, op te trekken tot eene som van f 5,500,000; — oogenblikkelijk doet zich de vraag op hoe men tot die verhoogde raming voor de beide volgende jaren heeft kunnen komen; heeft de toekomst over het loopende jaar wellicht doen kennen dat de raming van de waarde der producten in quantiteit en marktprijs lager is gesteld, dan zij werkelijk is geweest, en men veilig mag vertrouwen dat zij in de beide volgende jaren zal zijn? ik betwijfel dit zeer, neen! hierin is de grond niet gelegen, maar in het niet of of wel minder afbetalen der vlottende schuld, welke onder het vorige bestuur bij de Handel-Maatschappij ten beloope van omstreeks veertig millioenen is opgelegd.

Kort na den aanvang van het bestuur van den tegenwoordigen Minister van Marine en Kolonien is er, gelijk wij weten, een overeenkomst met dat lichaam getroffen, volgens hetwelk die schuld door een jaarlijkschen afstrek van 5 millioenen guldens, van de opbrengst der producten, binnen weinige jaren moest worden uitgedelgd; in die overeenkomst is de opmerkenwaardige verandering bij een nader contract in den loop van dit jaar gemaakt, waarbij de afbetaling voor de beide eerstvolgende jaren tot op de helft of bijna de helft is verminderd.

Dit middel bestaat dus in het niet afbetalen van rentedragende schuld in die mate als waartoe men zich bij vroeger contract had verbonden, een middel waar door men zich met een hooger rentelast blijft bezwaren, dan nog voor ruim veertien maanden geleden noodig werd geoordeeld, om 's Lands Zaken een geregelden gang te kunnen doen nemen.

Het oogenblik is niet door mijn gevoelen omtrent de innerlijke waardij dier contracten van vroegere en lateren tijd open te leggen; ik zal daartoe in den verdere loop dezer beraadslaging meer gepaste aanleiding vinden, en zal dan ook bij dat vraagstuk mij opzettelijk bepalen; ik neem de contracten voor het oogenblik aan als verbindende voor de Staten-Generaal, zoodaartig dezelve zijn liggende, en dan zie ik dat de berekening zelfs door den Minister van Kolonien bij de memorien van beantwoording der Processen Verbaal van de Afdelingen omtrent de waarschijnlijk te verwachten baten opgelegd boven de renten een slotsom geeft voor de beide jaren van f 11,105,826.

En ik durf het hoogst gewaagd noemen, wanneer men aan de eene zijde ziet dat de vaste uitgaven welke uit de bruto revenuen moeten worden betaald, geen vermindering zullen kunnen ondergaan en deze bruto revenuen ten bedrage van meer dan zes en zestig millioenen, aan wisselvallige omstandigheden afhangen; dan durf ik het hoogst gewaagd voor den Minister van finantien noemen, op die slotsom een inkomst van f 11,000,000 uit te trekken.

Bij deze beschouwing der begrotingswetten van uitgaven in verband met die op de middelen zoude ik het ook wenschelijk achten, dat de invoering en vaststelling eener begroting voor twee jaren worde uitgesteld tot het jaar 1843, en over het jaar 1842 nogmaals een eenjarige begroting wierde aangeboden, op dat men de uitkomst der in de volgende zitting aan te bieden finantiële wetten, met meerdere vastheid en zekerheid konde gadeslaan en de Minister van finantien zich nog eens ernstig zoude kunnen bedenken omtrent één middel waardoor de lasten van den Staat meer gelijkmatig zouden worden gedragen, waardoor de renteheffers een klein gedeelte hunner bijzondere inkomsten afzonderden om de lasten te helpen torschen en om die inkomsten voor hun en hunne nazaten te verzekeren. — Maar verre is van mij het denkbeeld om dit uitstel te willen dienstbaar maken, ten einde onze nog in het vorige jaar herziene grondwettige instellingen aan eene vernieuwde herziening in gewone en dubbele Kamer te onderwerpen om een zoogenaamd Fransch homogeen Ministerie, met onze grondwet in strijd, in te voeren; om de Regering te noodzaken Ministers te doen aftreden en er andere voor in de plaats te doen aanstellen, waarop door verschillende sprekers in den loop der zitting van dezen dag met zoo veel klem en ernst is aangedrongen; ik zie uit dit alles niets anders dan verwarring en onrust te gemoet; ik zal mij zelf voor den schijn wachten van hier toe te hebben medegewerkt, en ik zal uit dien hoofde, hetgeen vroeger mijn voornemen niet was, mijn stem voor het eerste hoofdstuk uitbrengen en tegen alle zoodanige hoofdstukken welke uitgave voor merkbare vermindering naar mijn oordeel vatbaar zijn.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 19 October het snikschip *de Zeemeew*, kap. E. K. Sluiter, van Hamburg. — Den 22 dito het kotschip *de jonge Dirk*, kap. H. E. Vos, van Oostrijs. — Den 23 dito het schonerschip *Union*, kap. A. Gallaway, van Londen.

Uitgezeld: Den 19 October het schonerschip *Den Gloria*, kap. D. Niemann, naar de Oostzee. — Den 22 dito het schonerschip *Eclipse*, kap. S. H. Finch, naar Londen.

COMMISSARISSSEN VAN DE STADS TEEKENSCHOOL te Leeuwarden, roepen bij deze op, alle zoodanige Jongelingen, welke verlangen Onderwijs te ontvangen in het Bouwkundig Teekenen, om zich van heden tot den 5 November eerstkomende, daartoe aan te melden ten huize van den heer J. VAN DER WIELEN, op de Nieuwestad alhier, des middags ten 12 ure, ieder voorzien van een bewijs van goed gedrag afgegeven door de Bazen bij welken zij werken, ten einde uit degenen die zich alzoo aangeven eene keuze te doen ter vervulling der opengevallen plaatsen op gedachte School.

Leeuwarden,
den 25 October 1841.

VAN BOELEN, Voorzitter.
C. BOLTEN, Secretaris.

TOONEEL-BERICHT.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad, gedenken de Hollandsche Tooneelisten, onder Directie van Mevrouw de Weduwe A. C. KONING, gedurende het aanstaande Winter-Saizoen, in den Schouwburg alhier, eenige TOONEEL-REPRESENTATIE te geven, bestaande in de uitgezochte Tooneel-, Blij- en Zangspellen, welke een aanvang zullen nemen in het laatst der maand November of in het begin van December. De Lijst van Intekening benevens de Conditiën, liggen dagelijks aan den Schouwburg.

* * Getrouwd:
Arnhem, C. VAN REES, Wedr. van A. WEITS, en
den 14 October 1841. H. D. TURR.

* * Ondertrouwd:
J. OOSTERHOFF Wz., Weduwnaar van A. PROOST, en
A. HESSLING, Weduwe van W. O. GORTER.
Leeuwarden, den 17 October 1841.

* * Heden zijn ondertrouwd:
Baard, F. J. TINGA, van Baard, en
den 18 October 1841. T. G. SEFFER, van Rien.
Eentige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Mijne geliefde Echtgenoot M. A. COVERS, beviel heden zeer voorspoedig van een DOCHTER.
Sneek, den 17 October 1841.

S. J. BRENNINKMEIJER.

Te Bergum is op den 18den October 1841 allervoorspoedigst van een DOCHTER bevalen Vrouwe JILLARDINA EMILIA ELDERING FERF, geboren de KOK.

Heden verloor van een Zoon, MARIA NAUTA, Echtgenoot van Leeuwarden, den 19 October 1841.

L. JOHNS. v. D. MEULEN.

Mijne geliefde Echtgenoot J. STEUNEBRINK beviel heden namiddag voorspoedig van een DOCHTER.
Heerenveen, den 20 October 1841.

G. PEETING.

Heden verloor voorspoedig van een welgeschapen Zoon, MARGARETHA VAN DER VELDE, geliefde Echtgenote van Bolsward, den 21 October 1841.

L. WARTNA,
Goud- en Zilvermid.

EXMORRA, den 21 October 1841. Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig en gelukkig van een welgeschapen Zoon M. WAARZUMA, geliefde Echtgenote van LAMBS. TIDDENS, Eenige kennisgeving.

Predikant.

Heden beviel van eenen Zoon MARIA ELISABETH DU BOIS, geliefde Echtgenote van Leeuwarden, den 24 October 1841.

A. ZIJLSTRA JR.

Heden morgen beviel zeer voorspoedig van een DOCHTER ANNA LEWINA FONTEIN, geliefde Echtgenote van Harlingen, den 24 October 1841.

HENDR. FONTEIN.

Heden avond overleed tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne dierbare Echtgenote A. R. FABER, in den ouderdom van ruim zeven en veertig jaren.

D. VAN WAGENINGEN,
Gepensioneerd Kapitein.

Wolvega,
den 14 October 1841.

Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijn eenigste Zoon HENDRIK PIETERS BRAAM, in den ouderdom van 20 jaren en 6 maanden. Ieder die den Overledene gekend heeft, kan met mij gevoelen wat ik in hem verlies.

HINKE HESLINGA,
Wed. P. BRAAM.

Sneek, den 15 October 1841.

Op het onverwachtst werd mijne geliefde Vrouw GEESKE SCHOTANIS a STERINGA, in den ouderdom van 73 jaren en 3 maanden, na een echte verbintenis van 47 jaren, door den dood weggerukt. Met diepen weemoed stare ik met mijne kinderen en kleinkinders op haar lijk.

JOHANNES HESLINGA,
Mede uit naam van mijne Kinderen.

Sneek,
den 17 October 1841.

Heden avond 10½ uur overleed, in den ouderdom van 42 jaren, JOHANNA JACOB A OUTHUIJS, geliefde Echtgenote van Wams, den 17 October 1841.

A. A. L. LEDEL.

Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Heden ontving ik het voor mijn Vaderhart zeer treurig bericht, dat mijn oudste Zoon, de Wel Eerwaarde Heer JOHANNES NICOLAAS ANTHONIUS VAN ASSEMA METZ, R. Priester en Hoogleraar in de Wijsbegeerte te Rome, ten gevolge van herhaalde bloedsputtingen, op den 4 October 1841, voorzien van alle de H. H. Genademiddelen, zeer zacht en gelaten is overleden. Hij bereikte slechts den ouderdom van 32 jaren en 10 maanden. Ieder Ouder beoordeelt het verlies van zoodanigen Zoon — ik zijwig eerbiedig.

P. J. METZ.

Heden overleed in den ouderdom van ruim vijf en zeventig jaren, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder JANKE J. BOONSTRA, Weduwe van wijlen A. S. VAN DER GOOT.

Uit aller naam,
J. A. VAN DER GOOT.

Grouw,
den 19 October 1841.

Heden overleed in den ouderdom van bijna 89 jaren, mijne waarde Huisvrouw HIELKJEN JANS STEENSMA. — Met deze, mijne getrouwe gezellin gedurende ruim 66 jaren, de deelgenoot van mijnen ouderdom, verlies ik schier alles wat wij nog aan het leven boeide.

S. BRAAKSMA.

Bolsward, den 21 October 1841.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 69 jaren, na een gestadig lijden van ongeveer een jaar, tot onze bittere droefheid, onze geliefde Vader en Behuwdvader, de Heer en Mr. MICHAËL SCHUKKING, in leven Notaris en Lid van den Stedelijken Raad alhier.

L. OLDENHUIS GRATAMA,
L. M. GRATAMA, geboren SCHUKKING.

Assen,
den 22 October 1841,
Eenige kennisgeving.

De BOTER te Leeuwarden, den 22 October 1841, f 39,00 à f 42,00.
GROVE KAAS f 19,00 à f 23,00.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijke Landbouw.
LEEWARDEN, Vrijdag den 22 October 1841: Puik Boter f 42,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 23 October 1841.

Gebi.

NEDERLAND.	Gebi.	RUSLAND.
Werk. Schuld 2½ pCt. 51½ 51½ 51½		1798, 1816... 5 pCt. 105½
Dito dito... 5 99½ 99½		1828, 1829... 5 " 105½
Rest. Uitg. dito... 3½		1831, 1833... 5 " 86½
Kansbilletten... 25½ 25½ 25½		Dito bij Hope... 4 " 68½
Amortis. Synd. 4½ pCt. 91½		Inschrijv. Assig 6 " 68½
Dito dito... 3½ " 75½		Certific. dito... 6 " 68½
Handel-Maats. 4½ " 154½ 154½ 154½		AMERIKA... 6 " 68½
O. I. Leening 5 " 97½ 97½ 97½		Dito... 5 " 68½
Rijn Spoorw... 80		POLEN.
Haarl. Spoorw... 80		Aand. met Lot. fl. 500
Rott. dito... 5 pCt.		OOSTENRIJK.
Haarl. Meer... 5 pCt.		Metaliek... 5 pCt. 105
SPANJE.		Dito... 5 " 105
L. bij Ard. van 85 5 pCt. 16½ 16½ 16½		W.-B. bij G. & Co 5 " 105
Ardoins Coupon... 17½		BRAZILIE.
Passive... 17½		Obl. te Lond. 5 pCt. 58 59 58½

Columb. ex Venez. 5½, 7.
De heden over Engeland ontvangene berichten uit New-York, meldende dat de zaak van Mac Lead wederom eenige dagen uitgesteld is en waaruit alzoo blijkt, dat de jongste ongerustheid volkomen zonder grond was, heeft op nieuw eenigzins gunstig op de markt in onze binnenlandsche fondsen gewerkt, en alle soorten derzelve zijn allengs weder opgeklimmen tot de hoogte waarop zij vóór het bekend worden van het zonderlinge bericht in den Indépendant hadden gestaan. De omzet was echter niet levendig.

Spaansche hebben zich bij eenige affaire goed op hun verhoogd standpunt van gisteren gesouteneerd. Naar Ardoin Coupons was heden zeer levendige vraag en de omzettingen in dezelve waren zeer uitgebreid. De prijs derzelve heeft zich aanzienlijk sedert gisteren verbeterd.

In Braziliaansche was zeer veel kooplust, en daar van den anderen kant slechts weinig ter markt was, waren inkoopende toereikende om den prijs ruim 2 pCt. sedert gisteren te doen stijgen.

Oproeping van Crediteuren.

Overeenkomstig en ter voldoening aan het Bevelschrift, uitgevaardigd door den Edel Achtbaren Heer Regter Commissaris in het Faillissement van WILLEM VAN ERP, Kleermaker te Leeuwarden, worden de Schuldverschers bij dezen uitgenoodigd, om in Persoon of bij Gemagtigde te verschijnen ter Vergadering van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, op Donderdag den tweeden December 1800 een en veertig, des voormiddags ten elf ure, ten einde aldaan hunne schuldvorderingen op gedachten Gefailleerde te verifiëren in te leveren.

De Curator in het Faillissement van WILLEM VAN ERP voornoemd,
MR. E. M. DE SWART.

BOELGOED der verstante PANDEN in de BANK van LEENING te Sneek, op Woensdag den 3 November 1841, des morgens ten negen ure.

VOOR DE SCHEEPVAART.

DE OPZIENER VAN HH. COMPAGNONS VAN DE OPSTERLANDSCHI EN OOSTSTELLINGWERFSCHEN VEENEN, VAARTEN, ENZ., maakt aan de Schippers op Appelscha-Veenen bekend, dat het Verlaat bij Nanninga te Oosterwolde, uithoofde te doene Reparaten, van af den eersten tot en met den zesden November 1841, voor de Doorvaart zal zijn gesloten.

ZEGT HET VOORT.

Aanbesteding bij gesloten briefjes,

Ter levering, 1°. van zestien zware vette jonge KOEIJEN, in twee afzonderlijke afleveringen, telken male van acht stuks, op Vrijdagen den 5 en 12 November 1841, geschiedende de inschrijving op federe levering afzonderlijk. 2°. Van vier en twintig vette spalling VARKENS, in een aflevering op den 27 November 1841.

De Voorwaarden en bepalingen betreffende deze beide aanbestedingen, zijn afzonderlijk van heden af aan, ter lezing liggende in het St. Anthonij Gasthuis te Leeuwarden, alwaar de briefjes van inschrijving vóór of op Donderdag den 28 October 1841, 's namiddags vóór één uur zullen moeten worden ingeleverd.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdag den 27 October 1841, des avonds ten 7 ure, ten huize van Ago Wijngaarden, in de Aardappelbeurs aldaar, finaal verkoopen:

Ten eersten: Eene wel ter neringstaande KOOPMANS HUIZINGE, met ANNEXEN, staande aan de Zuidzijde van de Voorstraat op de Zuipmarkt te Harlingen, wijk E, nos. 6 en 7, Kadaster sectie A, no. 1005, door den Koopman Hubert Jans Wagenaar en anderen bewoond, voor een gezamenlijke huur van f 172; te aanvaarden den 12 Mei 1842.

De Achterwoning van dit perceel zal afzonderlijk, doch met regt van zamenvoeging, worden geveild; op deze perceelen is te zamen geboden f 1151.

Ten tweeden: Eene WONING, met ZOMERHUIS, TUIN en verdere ANNEXEN, staande aan den Stadwal tusschen de voormalige Franekerpijpen en Kerkpoort aldaar, wijk G, nos. 288 en 289, Kadaster sectie A, nos. 1788 en 1789; te aanvaarden Tuin en Zomerhuis dadelijk na de toewijzing en de Woning G, no. 288 den 12 Mei 1842; waarop geboden is f 236.

Ten derden: Eene WONING, met ANNEXEN, staande op Rapenburg aldaar, wijk G, no. 287, naast het vorige perceel, Kadaster sectie A, no. 1790, bewoond door Post voor f 0,62½ per week; te aanvaarden den 12 Mei 1842; waarop geboden is f 100.

Ten vierden: Eene WONING, met ANNEXEN, staande in de Bothapothekersstraat aldaar, wijk G, no. 75, Kadaster sectie A, no. 1573, bewoond door G. Wagenaar voor f 34 'sjaars; te aanvaarden den 12 Mei 1842; waarop geboden is f 176.

Ten vijften: Eene SCHULDVORDERING ten laste van den Vleeschhouwer Mozes Gerzen Blok, te Harlingen, groot f 300, rente 5 procent, betaald tot 12 Mei 1841, met Hypotheek op deszelfs Huis, wijk B, no. 43, in de Hoogstraat te Harlingen; waarop geboden is f 125.

WILLIGE VERKOOPING.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, met inachtneming der formaliteiten voorgeschreven in art. 1255 van het Burgerlijk Wetboek, op Woensdag den 27 October 1841, ten huize van Ago Wijngaarden, in de Aardappelbeurs aldaar, des avonds ten 7 ure, finaal verkoopen:

Ten eersten: Eene WONING, met ANNEXEN, staande in de Drie Romerssteeg te Harlingen, wijk E, no. 152, Kadaster A, no. 1252; waarop me het 4de perceel te zamen geboden is f 600.

Ten tweeden: Eene HUIZINGE en voormalige CEMENTMALERIJ, met ANNEXEN, staande op de Lanen aldaar, wijk E, no. 154, Kadaster A, no. 1254; waarop geboden is f 105.

Ten derden: Eene WONING, met ANNEXEN, staande in genoemde Drie Romerssteeg, wijk E, no. 153, Kadaster A, no. 1253; waarop geboden is f 85.

Ten vierden: Eene STALLING voor Paarden en Koeijen, met ANNEXEN, bij de Lanen aldaar, wijk E, no. 158, Kadaster A, no. 1255.

Het eerste en derde perceel te aanvaarden den 12 Mei 1842 en het tweede en vierde perceel den 12 Mei 1843.

BOELGOED.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdag den 27 October 1841, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg de Rooze Ploeg aldaar, tegen contante betaling, verkoopen:

Een bruin langstaart Merriepeerd, een zwart Dito, een verdeckte Wagen en een licht Kapwagentje, twee Chaisen, de eene nieuw, benevens Gereiden. Voorts eenige Meubelen en Huisgeraden, waaronder een Chifonière, een Schuiftafel met Swijk en mahoniehouten Rand, een beste Staartstukklok, Spiegels, Schilderijen, enz. enz.

De Notarissen WIJMA en GOSLINGS, te Harlingen, zullen aldaar, krachtens regterlijke autorisatie, op Woensdag den 3 November 1841, bij de beschrijving, in de Herberg de Oofjevaar, bij de Boer, en den 17 November 1841, bij de eindelijke toewijzing, in de Herberg van Jan P. Hemstra, telkens 's namiddags ten 2 ure precies, in het openbaar veilen:

1. Eene HUIZINGE, met SCHUUR en STALLING, TUIN, BOOMGAARD en WEILAND, te zamen groot 5 bunder 36 roede en 80 el, genaamd Wetzensbosch, staande en gelegen aan den Achterdijk onder Midlum, no. 83, bij Jacob Takas van der Tol in huur, tot St. Petri en den 12 Mei 1846, belast met 5 floren 7 stuivers Dijkrecht op no. 17, in navolgende kadastrale perceelen:

a. No. 811, Weiland, groot 47 roede 40 el.
b. No. 812, 813, 814, 815, 820 en 821, Huis en Erf, met Tuin, Boomgaard, Reed en Opvaart, groot 1 bunder 43 roede en 90 el.
c. No. 817, Weiland, groot 1 bunder 71 roede 90 el.
d. No. 818, dito, groot 1 bunder 16 roede en 10 el.
e. No. 819, dito, groot 57 roede en 50 el.

2. Een bunder 77 roede en 90 el BOUW- en GREIDLAND, aan de Trekvaart onder Midlum, voorzien van allerbeste Tigchelklei, belast met 1 floren 14 stuivers op no. 1, bij voorschreven van der Tol in huur, tot St. Petri 1846.

3. Eene streek HUIZEN, de Lange Schuur genaamd, met ERF en TUIN, staande en gelegen onder no. 64 aan den Trekweg onder Almenum, bij den Timmerbaas Pieter IJpes de Jong en anderen als huurders in gebruik tot 12 Mei 1842, en zulks in 4 perceelen, kadastraal genummerd, als:

a. No. 738. — b. No. 737. — c. No. 736 en 736a, — en d. No. 735, 735a en 734, met bijvoeging der aan ieder perceel toe te deelen Grond van no. 733.

4. Eene HUIZINGE, met TUIN, no. 54, aan den Trekweg onder Almenum, Kadaster sectie A, no. 711 en 712, groot 18 roede en 12 el, bezwaard met 1 floren op no. 77, bij Fokke Riemers Lamminga, als mede-eigenaarsche in gebruik; den 1 December 1841 te aanvaarden.

5. Eene WONING met een BLEEK, op Grottingabuurt onder Almenum, no. 28, Kadaster sectie A, no. 422.

6. Eene WONING daar naast, ongenummerd, Kadaster sectie A, no. 423. Beiden den 12 Mei 1842 te aanvaarden.

Alles met regt van zamenvoeging, ter keuze van de Verkoopers e br der bij Billetten omschreven, te bekomen bij voorschreven Notarissen.

VOORNAME VERKOOPING.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, onder genot van verhoogd, in het openbaar, presenteren te verkoopen:

Eene zeer uitnemende ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Nijega, voorzien van uitmuntende Klijngonden, gekwoteerd met het plaatselijk nummer der gebouwde Eigendommen 22, op de kadastrale plans en leggers der gemeente Koudum, bekend in sec. B. nos. 97 en 104, sec. C. de nos. 289—291, 310, 311, 314, 318—329, 333—345; geheel groot 41 bunder 21 roede 30 el, zoo Weid., Hooi- als Rietland; hebbende een kadastraal inkomen van f 835,40 voor de Ongebouwd en van f 25 voor de Gebouwde Eigendommen, belast ten Florenkhiere van Nijega, Elahuizen en Harich met 37 fl. 10 st. 3½ penn., tot aan Sint Petri en den 12 Mei 1843 aan de mede-eigenaren Banke Bokkes de Vries en Vrouw verhuurd.

In negen perceelen met regt van zamenvoeging; breder bij Billetten omschreven.

Gegadigden komen op Donderdag den 4 November 1841, bij de finale toewijzing, ten huize van E. J. v. d. Veer, Kastelein te Koudum, des namiddags ten 2 ure, en koopen op alsdan voor te lezen Conditien, inmidde te vernemen ten Kantore van evengemelden Notaris, van den Heer A. MEINESZ, te Sloten en van den Mede-Eigenaar en Huurder voornoemd.

Voornaam Boelgoed.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van de Heeren Mr. C. C. C. WARMOLTS, Procureur en J. ALBARDA Hz., Notaris, beide aldaar, op Dingsdag den 2 November 1841, des morgens ten 9 ure en volgende dagen, ten sterfhuize van wijlen den Wel Ed. Geb. Heer T. Feenstra, op de Tweebaksmarkt aldaar, publiek bij boelgoed, tegen contante betaling, verkoopen:

Eenen zeer aanzienlijken en wel onderhouden INBOEDEL, bestaande in: — MEUBELN en HUISGERADEN, als: mahonie Kabinet, eiken Dito, Chiffonnières, mah. Secretaires, dito Commode met marmer blad, mah. Canapé met dito Tafeltje, eiken Canapé, extra fraai mah. Ledikant met groen behang, mah. Linnenkast, eiken dito, groote Boekkast, fraaije Speelklok, Porseleinen Kachel, Pendules, Sculpten, Engelsche Lampen, mah. en eiken Tafels, mah. en eiken Stoelen, Speeltafeltjes, differente Spiegels en Schilderijen, een uitmuntend schoon Porseleinen Haardstel, onderscheiden Bedden met toebehooren, Matrassen, Tapijten en Carpetten, Statie en Glasgordijnen, Mangel, Kantoor-Toonbank, Lessenaars en ijzeren Kisten; voorts fijne Tafel en Bedlinnen, Porseleinen, Kristal, Glas, Koper, Tin, IJzer en Aardewerk, en hetgeen meerder ter verkoop zal worden aangeboden.

Alles te bezichtigen op Maandag den 1 November 1841, van 's morgens 10 tot 1 uur en 's namiddags van 2 tot 4 uur.

Verkoop van een groot, hecht en sterk HEKTJALKSCHIP.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 28 October 1841, des avonds ten 7 ure, bij continuatie, ten huize van den Kastelein J. Zwart, op Vijversbuurt aldaar, finaal tegen verhooggeld, verkoopen:

1. Een zeer hecht en sterk HEKTJALKSCHIP, genaamd de *Vrouw Aukje*, bevaren wordende door Schipper *Wijbren Hanzes Mud*, en liggende in de Stadsgracht achter de Kazerne te Leeuwarden, lang 18 el 30 duim, wijs 3 el 52 duim en hol 1 el 82 duim, alzoo geijkt op 79 ton, met Mast, 2 Zeilen, een zoo goed als nieuw, Staagfok, 4 differente Kluijffokken, Topzeil, 2 zware Ankers, Werpanker, Ankerketting en Ankertouw; verders staand en loopeend Want, Haken, Boomen, enz. Alles in den besten staat volgens completeren Inventaris, bij Billetten breeder omschreven; waarop geboden is f 2756.

2. Eene nieuwe Vriesche BOOT, met Roer, Zwaarden en Riemen, bij gemelden Schipper in gebruik; waarop geboden is f 46.

Beide perceelen 8 dagen na de finale toewijzing vrij te aanvaarden. Condities te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van den Notaris.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van deszelfs Ambtgenoot, den Heer E. T. KUIPER, te Bolsward, op Vrijdag 29 October 1841, des namiddags ten 2 ure, bij T. H. Poelsma, Kastelein in de Schrans onder Huizum, publiek tegen verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Twee stukken uitmuntend best GREIDLAND, gelegen ten Noorden van den Boxumerdijk, op het Nieuwland onder Goutum, kadastraal bekend Gem. Huizum, in sectie A, no. 74, groot 3 bunder 20 roede; waarop per 364 roede geboden is f 401, maakt geheel f 3508.75; — en op no. 75, groot 2 bunder 77 roede 20 el, per 364 roede f 410, maakt geheel f 3075; zamen naar een belastbaar inkomen ad f 304.57, in huur bij *Andries Sybrens Hoekstra*, en te aanvaarden op St. Petri 1842.

Condities te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van den Notaris.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, zal, mede ten verzoeken van den Heer Mr. B. HAGA, Secretaris en Procureur aldaar, op bekende regterlijke autorisatie, publiek aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Eene prompte en net betimmerde HUIZINGE, met ERVE, PLAATS, BLEEK en TUIN cum annexis, staande en gelegen aan het Kleinand binnen Sneek, gekwoteerd wijk 10, no. 113, bekend bij het Kadaster sectie B, 471, door den Heer *Johs. de Vries* als huurder wordende bewoond en gebruikt.

2. Eene dito HUIZINGE, met PLAATS en BLEEK cum annexis, op den hoek van de Brouwerssteeg aan den Oosterdijk aldaar, gekwoteerd wijk 1, no. 54, Kadaster sectie B, no. 494, door *Petrus van Vugt* als huurder bewoond.

3. Eene WOONKAMER, met ERVE en PLAATS c. a., in de Brouwerssteeg aldaar, wijk 1, no. 57, Kadaster sectie B, no. 479, door *Klaas Bleeker* als huurder bewoond.

Alles op 12 Mei 1842 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Woensdagen den 27 October en 10 November 1841, telkens des avonds ten 7 ure, ten huize van den Societeithouder *Heslinga* in Concordia te Sneek, bij de provisionele en finale toewijzing, en koopen op Condities alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantore van den Notaris en Procureur voornoemd.

FINALE TOEWIJZING van eene Zathe en Landen te Optwizel.

De Notarissen ROMEIN, te Buitenpost, de VRIES, te Augustinusga en DE LIJCKLAMA, te Leeuwarden, zullen, op Zaterdag den 30 October 1841, ten 2 ure na den middag, in de Herberg van S. M. Binnema, te Optwizel, finaal verkoopen:

Eene wel gelegene ZATHE en LANDEN, met twee HUIZINGEN en SCHUREN, groot ruim 50 bunder, staande en gelegen aan en nabij den Straatweg te Optwizel en 2 stukken onder Buitenpost, en waarop perceelsgewijze als volgt geboden is:

1ste	perceel	eene Huizing no. 42, Schuur, enz., een plek Bouwland en een Boomgaard, zamen groot 62 roede 50 el	f 1051
2de	—	3 bunder 00 roede 10 el Weidland	1461
3de	—	1 — 69 — 00 — Bouwland	671
4de	—	0 — 87 — 80 — Weidland	440
5de	—	2 — 07 — 30 — Bouwland	910
6de	—	2 — 37 — 50 — Weidland	1127
7de	—	3 — 77 — 10 — — — —	2101
8ste	—	2 — 60 — 60 — — — —	1286
9de	—	1 — 86 — 00 — Bouwland	750
10de	—	2 — 25 — 80 — — — —	851
11de	—	2 — 60 — 00 — Weidland	852
12de	—	2 — 91 — 60 — Bouwland	751
13de	—	3 — 34 — 00 — Weidland	929
14de	—	een Huis, Erf en een plek Bouwland, zamen 32 roede 80 el	211
15de	—	een plek Heideveld	300
16de	—	eene Huizing no. 40, Schuur, enz. en Boomgaard, zamen 20 roede 60 el	611
17de	—	0 bunder 62 roede 50 el Weidland	405
18de	—	1 — 47 — 50 — — — —	820
19de	—	2 — 17 — 00 — — — —	940
20ste	—	2 — 48 — 00 — — — —	940
21ste	—	0 — 86 — 60 — — — —	351
22ste	—	0 — 88 — 80 — — — —	276
23ste	—	de noordelijke helft van 2 bunder 61 roede 20 el Weidland	350
24ste	—	de zuidelijke helft van hetzelfde stuk	418
25ste	—	1 bunder 19 roede 20 el Weidland en vergraven Veld	107
26ste	—	0 — 81 — 60 — vergraven Veld	61
27ste	—	1 — 38 — 00 — Weidland	627
28ste	—	1 — 72 — 30 — — — —	480
Totaal			f 20077.

Behoorende aan en bewoond en gebruikt wordende door *Auke en Sake Beerends Broersma*; — op Sint Petri den 12 Mei 1842 te aanvaarden. Breder bij Biljetten omschreven.

De Firma H. & S. TROMP MEESTERS, te Steenwijk, is voornemens ten overstaan van den Notaris Mr. J. W. FABIUS, op Donderdag den 11 November 1841, aan den Houtzaagmolen te Steenwijk, te verkoopen:

Eene zeer aanzienlijke partij SCHEEPSTIMMERHOUT, bestaande in zware en ligte eiken Balken, Roeden en Kromhouten; alsmede eene partij Ipen en Esdoorn BOOMEN, liggende op de Stads Meenthe aan het Steenwijkerdiep.

Nadere informatie ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar acht dagen vóór den Verkoop de Lijsten der perceelen aanwezig zijn.

OUDE ROODE WIJN.

Op Maandag den eersten November 1841, des namiddags ten drie ure, zal, in de Korenbeurs te Leeuwarden, tegen gereede betaling, in het openbaar, door den Deurwaarder J. SNOEK, worden verkocht: Eene partij oude MEDOC op flesschen; bij hoeveelheden van p. m. 39 en 10 Ned. Kan, (Ankers en Kwartjes).

Vrijwillige publieke Verkoop van gezaagd EIKENHOUT te Zaandam.

De Makelaars JOH. DE VELTRUP, M. VAN ORDEN en K. VIS Jz., zullen, op Donderdag den 28 October 1841, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement den Otter te Zaandam, presenteren te verkoopen: Eene aanzienlijke partij gezaagd WAGENSCHOT, PIJPHOUT, VATHOUT en HALFVATHOUT, welke daags vóór en op den verkoopdag voor de gegadigden te zien zal zijn en waarvan de Notities in tijds bij genoemde Makelaars verkrijgbaar zijn zullen.

VEE-BOELGOED.

ISAAC TELTING, Notaris te Franeker, zal, voor den Koopman E. PAS, te Hallum, op Zaterdag den 30 October 1841, des namiddags ten 2 ure, ten huize van F. Feenstra, te Minnertsma, bij boelgoed, op credit verkoopen: 6 Melke en kalve KOEIJEN, 6 vare DITO, 6 vette DITO, 4 kalve KALVEREN, 10 KALVEREN, 4 goede WERKPAARDEN en 4 VARKENS.

BOEREN-BOELGOED.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, op Zaterdag den 30 October 1841, 'smorgens ten 10 ure, ten huize van de Weduwe *Laurens Gerbens de Boer*, onder Tims, publiek bij boelgoed à contant, verkoopen:

BOERENREEUW en BESLAG, bestaande hoofdzakelijk in: 9 kalve en melke Koeijen, 3 Rieren, 3 Schapen, 1 Paard, 1 vet Zwijn, 8 koeseten best gewonnen hooglandsch Hooi; verders 1 koperen Handketel, 1 Karne met koperen hoepen, 4 koperen, 2 houten Emmers, 9 Melkaden, 2 Kaasvaten, 4 Melktobben, 1 Brokaad, 1 Suiponne, 1 Bolderwagentje, 1 Hooiwagen; benevens 1 Tieme, Harken, Vorken, Leppen, Gruppen, en hetgeen meer ten voorschijn zal worden gebracht.

Mr. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal, op Woensdag den 3 November 1841, des avonds ten 6 ure, ten huize van *Jan Jonker*, Logementhouder te Dokkum, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene sterke, ruime en wel ter nering staande HUIZING, met eene BAKKERIJ, doch waarin thans eene Kruideniers Affaire wordt gedreven, hebbende 3 ruime Woonkamers, een groot Voorhuis en Gang, ruime Zolders, een Puk en een Regenwatersbak; benevens onderscheidene andere gerijlikheden, staande op den hoek van den Lagenweg te Dokkum; bewoond door de eigenaren, de Erven van wijlen J. F. Klomp, Weduwe P. v. d. Veen.

Den 12 Mei 1842 vrij te aanvaarden.

Belangrijke Verkoop.

De Notaris J. C. MANN, residende te Workum, zal, ten verzoeken van zijnen Ambtgenoot den Heer E. T. KUIPER, te Bolsward, op autorisatie van de Arrondissements Regtbank te Sneek, publiek, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

Ten eersten: Eene uitmuntende HUIZINGE en LOGEMENT, met WAGEN, HUIS, groote SCHUUR, STALLING en ERF cum annexis, de *Groote Stal* genaamd, staande en gelegen te Workum en aldaar gekwoteerd met wijk G, nummer 63, in het Kadaster bekend onder sectie A, nummers 618, 619 en 685, hebbende eene inhoudsgrootte van twaalf roede vijftig el, in Grondlasten aangeslagen naar een kadastraal inkomen van f 601 en gebouwd f 99, vrij van looren en eeuwige rente, thans in gebruik bij *Lieuwe Sijmons Boersma en Vrouw*; benevens drie stukken WEIDLAND, gelegen onmiddellijk achter de Groote Stal, in de kadastrale plans der gemeente Workum, bekend onder sectie A, nummers 686, 687 en 690, hebbende de Landen eene gezamenlijke inhoudsgrootte van vier bunder zeven en zeventig roede en negentig el, zijnde den 12 Mei 1843 vrij door den Kooper te aanvaarden.

Ten tweeden: Eene uitmuntende en zeer buitengewoon vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, HEMINGE, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, staande en gelegen op het Zuidend der stad Workum, ten Noorden achter de Lijnbaan van den Heer *Sikke de Jong* aan het Zijlpad en aldaar gekwoteerd met wijk G, nummer 93, in het Kadaster bekend onder sectie A, nummers 682, 683, 684, 691 tot en met 699 en sectie B, nummers 111, 112 en 199, hebbende eene inhoudsgrootte naa naam en faam van twee en twintig bunder drie en dertig roede vijf en vijftig el, zijnde in gebruik bij *Ijpe Rintjes Keetelaar en Vrouw*; op Sint Petri en 12 Mei 1842 vrij door den Kooper te aanvaarden. En zulks in perceelen, breder bij Billetten omschreven.

Zijnde alle de voormelde Landen, uitgezonderd die van sectie B, nummers 111, 112 en 199 ingesloten met eene wijde Vaart buitengewoon hoog gelegen en voorzien van allerbeste Aarde, zeer geschikt tot afgraving en vervoer.

Wie gadinge hieraan maken, komen op Zaterdag den 6 November 1841, bij de finale toewijzing, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Lieuwe Sijmons Boersma*, Kastelein in de Groote Stal te Workum, en koopen alsdan op Condities die aldaar zullen worden voorgelezen en inmiddels te vernemen zijn ten Kantoren van bovengenoemde Notarissen.

Op Vrijdag den 29 October 1841, 's voormiddags ten 10 ure, zal te Westerschelling op het eiland Terschelling, publiek worden verkocht: Eene partij van p. m. 200 balen KOFFIJ, allen meerder of minder beschadigd, gelost uit het Engelsche Schonerschip *Sint Peters*, kapitein E. J. LE FEUVRE, van Rio Janeiro naar Hamburg bestemd. — Nadere informatie bij de Heeren STOBBE en LILBERG, Scheepscommissarissen te Terschelling.

TE KOOP.

Bij den Ondergeteekende drie beste HUISORGELS, waaronder een zeer geschiikt om in eene kleine Kerk te worden gebruikt; benevens twee beste PIANO FORTO'S.

H. HILLEBRAND, bij de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden, lett. E, no. 416.

De STOOMBOOT FRISO zal dit jaar op den 30sten van Amsterdam, en op ultimo dezer maand voor het laatst van Hartingen afvaren.

Magazijn van fijne Galanterien.

A. SCHARZMAN, uitgepakt in de Valk op den Wirdumerdijk te Leeuwarden, berigt het geacht Publiek, dat zijn Magazijn wederom van alle zijne bekende Artikelen ruim is gesorteerd, en dat zijn vertrek uiterlijk is bepaald op Donderdag den 28 October.

BELANGRIJK BERIGT.

J. MAIJER & Co., geëtabliseerd te Amsterdam, berigten hiermede dat zij nog voortgaan met den verkoop van PELTERIJEN, in den Wijnberg op den Wirdumerdijk.

Daar hun vertrek uiterlijk op Woensdag den 27 November bepaald is, zoo zullen zij alles tot vaste prijzen debiteren. Leeuwarden, den 25 October 1841.

LES HIER.

P. S. MIRANDE maakt door deze aan het geëerd Publiek bekend, dat hij, van Vrijdag den 29 October tot Maandag den 8 November, zal uitgepakt zijn bij KIJNGMA, in den Wijnberg op den Wirdumerdijk te Leeuwarden, met een extra best assortiment opregte Brabandsche mans en jongensVILTEN HOEDEN, als ook dito ZIJDEN en MODE-PETTEN. Neemt ook oude Hoeden tegen nieuwe in ruiling aan. Ook Jappen LAKEN, geschikt voor Jassen, Broeken en Vesten; alsmede beste DUFFEL; (deze artikels beneden fabrieksprijzen); KRAGEN voor mans Jassen; BOA'S voor Dames; STROPPASSEN met en zonder slippin; BRETEL'S en witte VOORHEMDJES.

Men verlangt in de School te Noordhuizum, tegen het genot van een jaarlijksch Traktement van 200 Guldens, eenen ONDERMEESTER, van niet lager dan den 3den Rang.

Diegene welke daartoe genegen mogten zijn, kunnen zich vóór den 31 October e. k., in Persoon of met vrachtvrije Brieven aanmelden bij den Heer U. A. EVERTSZ, Schoolopziener te Heerenveen.

o(c) o(c) Ene GROFSMIDSKNECHT, in zijn werk wel bedreven, o(c) o(c) liefst ongehuwd, kan, hetzij dadelijk of met 12 Mei 1842, vast werk bekomen bij de Gebroeders S. WAGENAAR, te Heerenveen. Brieven franco.

o(c) o(c) Ene ongehuwde LOOIJERSKNECHT, van goed gedrag, zij o(c) o(c) werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij de Erven S. W. WESTRA, te Achlum. Brieven franco.